

NAKUP KNJIŽNIČNEGA GRADIVA IN ZAKON O JAVNIH NAROČILIH: Iz prakse Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani

Matjaž Eržen

Oddano: 04.02.2004 – Sprejeto: 16.04.2004

Strokovni članek
UDK 02:658.7

Izvleček

Uvedba Zakona o javnih naročilih v postopke naročanja knjižničnega gradiva zahteva od knjižničarjev marsikatere prilagoditve že utečenih poti v nabavi. Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani upošteva te zahteve od leta 2001 dalje. Da bi postopke kar najbolj prilagodila zahtevam zakona, je bilo potrebno nekatere že uveljavljene postopke večkrat prilagoditi, saj so se izkazali za neracionalne z vidika nabave. Članek je zato pregled teh prilagoditev ter možnih rešitev, ki zagotavljajo knjižnici poslovanje v skladu z omenjenim zakonom.

Ključne besede: nabava gradiva, Zakon o javnih naročilih, Centralna tehniška knjižnica, Slovenija

Professional article
UDC 02:658.7

Abstract

The introduction of Public Procurement Procedures for library material requires quite many modifications of the tried and tested procedures in acquisition. The Central Technological Library at the University of Ljubljana has been fulfilling these claims since 2001. Revealing themselves as irrational in view of acquisition some tried and tested procedures had to be adjusted several times in order to meet the demands of

ERŽEN, Matjaž: Acquisition of library material and the public procurement law: experienced by Central Technological Library at the University of Ljubljana. Knjižnica, Ljubljana, 48(2004)1-2, 195-205

the Law. This abstract presents a survey of adjustments and possible solutions assuring the library's activity in accordance with the above mentioned Law.

Key words: acquisition, Public procurement act, Central technological library, Slovenia

1 Uvod

Dileme glede možnosti izvedbe nakupa knjižničnega gradiva v skladu z Zakonom o javnih naročilih (dalje: ZJN-1) so se pojavljale že ob njegovem sprejetju. Zlasti pri nakupu monografskega gradiva se nenehno srečujemo s problemi, ki posledično zahtevajo nove prilagoditve, da je nakup možno izvajati v skladu z zakonom. Zato velika večina knjižnic kot proračunskih porabnikov še vedno dvomi v možnost izvedbe nakupa v skladu z zakonom, in ostajajo pri starih načinih nabave.

V letu 2001 je CTK kot proračunski porabnik za ureditev ustrezne notranje kontrole oddaje naročil izdelala računalniški program Javnih naročil male vrednosti. Od takrat se izdana naročila vodijo v skupnem programu, ki omogoča enotno naročanje knjižničnega gradiva, pisarniškega materiala, potreb po izobraževanju itd. V skladu z ZJN-1 so bila izdelana tudi interna Navodila za oddajo javnih naročil male vrednosti, ki jih upoštevamo pri izvedbi nakupa.

V tem času smo poizkušali izvajati čim bolj racionalne postopke nakupa ob upoštevanju zahtev zakona, kar nas je privedlo do različnih načinov izvedbe, ki bodo predstavljeni v nadaljevanju. Kot kriterij za izbiro ponudbe, smo v večini primerov upoštevali načelo najnižje cene, v posameznih primerih pa smo zaradi vrste gradiva, velikosti enkratnega naročila ipd. upoštevali načelo ekonomsko najugodnejše ponudbe¹.

Marsikdo, ki je pregledoval ZJN-1, hitro ugotovi, da je na nekaterih mestih tog in kot tak nesprejemljiv za fleksibilna dejanja, ki morajo biti prisotna v nabavnih postopkih, ko želimo zagotoviti hiter in nemoten dotok gradiva. Dodaten problem predstavlja nakup direktno od tujih partnerjev, ki pogosto ne razumejo zapletenih postopkov, ki so potrebni, če želimo zadostiti potrebam ZJN-1. V razgovorih z njimi pa ugotavljamo, da Slovenija ni edina država, ki se spopada s takimi birokratskimi težavami.

V želji, da bi postopke čim bolj poenostavili, ob tem pa še vedno poslovali v skladu z ZJN-1, smo v CTK vpeljali več sprememb. Enega večjih problemov pri

¹ O tem podrobneje govori 51. člen omenjenega zakona.

nakupu predstavljajo različne vrste gradiva, katerih nakup je potrebno čimbolj poenotiti zaradi uskladitve postopkov od naročanja, izbora, dobaviteljev, dobave in zahtev programske opreme. Upoštevajoč navedena dejstva, si lahko predstavljamo, da pot, ki smo jo prehodili do sedaj, ni bila lahka in v veliko zadoščenje nam bo, če bodo naše izkušnje to pot olajšale tudi drugim.

2 Nakup knjižničnega gradiva v letih 2001-2003

2.1 Leto 2001

V nadaljevanju si oglejmo prakso in probleme, s katerimi smo se srečevali pri posameznih primerih. Spremembe v načinu nakupa (pogodbe, naročilnice) bomo najbolj razumeli, če si jih ogledamo po kronološkem vrstnem redu. Tak opis bo omogočil tudi razumevanje vsakokratnih sprememb kot posledic ugotovitev, ki so se marsikdaj pojavljale šele po uvedbi določenega načina nakupa.

Ker sem avtor članka delovno mesto vodje Oddelka za pridobivanje in obdelavo gradiva prevzel šele na začetku leta 2002, lahko analizo dogajanja v letu 2001 predstavim samo na osnovi razgovorov s sodelavkami ter na osnovi obstoječih podatkov iz že omenjenega programa za izvedbo javnih naročil.

Leta 2001 smo v CTK začeli z uvajanjem določil ZJN-1 v postopke naročanja in nakupa gradiva. Žal je prav v tem letu prišlo do nenadne prekinitve financiranja nakupa gradiva s strani financerja, tako da je bil ves nakup ustavljen za več mesecev ter se je sprostil šele pred koncem leta. Zaradi tega je prišlo do nakupa tiskanih tujih serijskih publikacij za leto 2002 šele v začetku tega leta.

V letu 2001 je bilo v skladu z zakonom tako izvedenih le nekaj nakupov monografskega gradiva, ker so že omenjena interna *Navodila za izdajo javnih naročil male vrednosti* postavljala zelo nizko zgornjo mejo zneska za izdajo naročilnic (100.000 SIT).

Zaradi nemotenega dotoka in obdelave gradiva smo v začetku izvajali naročanje monografskega gradiva v več manjših paketih s pridobitvijo vsaj dveh ustreznih ponudb in sklepanjem pogodbe s prodajalcem.

Kadar nihče od dobaviteljev v ponudbi ni zagotavljal vsega gradiva iz seznama, je bilo potrebno cenovno primerjati le gradivo, ki je bilo ponujeno v obeh ponudbah, kar je pomenilo veliko računanja in porabe časa. V nadaljevanju se je tak način izkazal za pomanjkljivega tudi v tem, da ni omogočal sukcesivne dobave, ki bi naročniku omogočala sprotno obdelavo gradiva, saj ga je dobavitelj dostava-

vljal naenkrat, tako kot ga je prejemal od založnikov. V praksi pa so zato nastajali veliki zastoji pri obdelavi.

V primeru, da bi s takim sistemom nadaljevali, si je težko predstavljati tekočo pot pridobivanja gradiva od priprave naročil (izdelava seznamov), naročanja (povabilo, izbira, podpis pogodbe), dobave (ciklično v večjih količinah), obdelave ter končno njegove postavitve.

Poleg tega je potrebno omeniti tudi veliko nezadovoljstvo ponudnikov, s katerimi smo že utečeno sodelovali, ki niso bili izbrani kljub velikemu naporu, ki so ga vložili v pripravo ponudbe. Njihovo nezadovoljstvo lahko razumemo, če vemo, da se morajo v pripravi ponudbe dogovarjati s posameznim založnikom za cene slehernega kosa gradiva, saj morajo biti cene v njihovi ponudbi fiksne, k čemur jih obvezuje tudi podpis pogodbe. Take cene pa lahko pridobijo le na osnovi naročila gradiva. V primeru, da ponudnik ni izbran, mora nato preklicati vsa svoja naročila za gradivo pri posameznih založnikih.

Poleg nakupov s pogodbami je bilo v letu 2001 izvedenih le nekaj manjših nakupov z naročilnico.

2.2 Leto 2002

2.2.1 Serijske publikacije

Zaradi zamude pri financiranju smo nakup tujih tiskanih serijskih publikacij za leto 2002 izvedli šele v začetku tega leta in ne konec leta 2001, kot je običajno pri naročanju te vrste gradiva.

Bistvena razlika med nakupom serijskih in monografskih publikacij je v tem, da se nakup serijskih izvaja enkrat letno za celotno vsoto, ki je na voljo, to pa zahteva tudi uporabo drugačnih postopkov glede na ZJN-1. Ker je v skladu z zakonom možno oblikovati sklope in podsklope², smo z namenom, da pridobimo več ponudb za tuje tiskane serijske publikacije, oblikovali tri sklope glede na valutno področje založnikov:

- severnoameriški založniki,
- založniki Velike Britanije,
- evropski in drugi tuji založniki.

Domače serijske publikacije smo kupili na osnovi naročilnic neposredno pri založnikih.

² gl. ZJN-1, 26. čl.

Pri nakupu tiskanih serijskih publikacij, na način kot ga zahteva ZJN-1, smo se srečevali s podobnimi problemi kot že v preteklem letu pri nakupu monografij. Predvsem je bilo veliko dopisovanja s ponudniki in razlaganja posameznih zahtev iz našega povabila in usklajevanja pogodbenih določil. Vse to je zahtevalo precej časa, kar je na koncu pripeljalo do tega, da so bile pogodbe z izbranimi dobavitelji podpisane šele v marcu 2002. To pa je pomenilo dodatne probleme pri dobavi, saj je izbrani dobavitelj naslove iz pogodb pri posameznih založnikih naročil šele po podpisu pogodbe, kar je v praksi pomenilo, da dobavitelj nekaterih števil iz tekočega leta ni mogel več dobaviti.

2.2.2 Podatkovne baze

Nakup podatkovnih baz je glede na posebnost gradiva zahteval več prilagoditev. Pri tem gradivu je velikokrat značilno, da ima lastnik baz za posamezno tržišče izbranega posrednika, tako da gradiva (baze) ni možno kupiti preko drugih ponudnikov niti neposredno od lastnika. Tako nakupa ni možno izvesti na način omejenega postopka³ (s pridobitvijo več ponudb), pač pa se je potrebno pogajati z edinim možnim dobaviteljem. V praksi se je izkazalo, da tuji lastnik vse morebitne poizvedbe in vprašanja preusmerja na domačega posrednika in se ni smiselno truditi za pridobitev dodatne ponudbe. Domači posrednik nato nastopa kot mediator pri pogajanjih med prodajalcem in kupcem.

Poleg tega je pri kriterijih za izbiro ponudnika potrebno upoštevati način dostopanja uporabnika do podatkovnih zbirk. Morebitna zamenjava dosedanjega ponudnika z novim pomeni za knjižnico dodatno delo s seznanjanjem uporabnikov o novi obliki ponudbe, kar vsaj v prvem letu vodi do zmanjšanja uporabe nabljenih virov. Take odločitve pa bi bile ekonomsko neutemeljene.

2.2.3 Monografske publikacije

Možnost že omenjenega nakupa z oblikovanjem sklopov smo tako kot pri serijskih uporabili tudi pri nakupu monografskih publikacij.

V letu 2002 smo nadaljevali z nakupom monografskega gradiva na način, ki je bil vzpostavljen v prejšnjem letu. Z namenom, da bi omogočili čimbolj fleksibilno naročanje, smo zvišali zgornjo mejo vrednosti za izdajo naročilnice⁴ v Navodilih za oddajo javnih naročil male vrednosti in v programu za javna naročila na 500.000 SIT. Kljub temu so se pojavljali problemi zlasti pri nakupu dražjega gradiva (enciklopedije, slovarji), saj bi bilo velikokrat potrebno za nakup npr. ene

3 gl. ZJN-1, 17-19. čl.

4 Upoštevajoč sklope, smo izstavljali naročilnice z gradivom po posameznih sklopih, kar je omogočalo dokaj hiter in tekoč postopek od predloga za nabavo do izstavitve naročila in prejema gradiva.

enciklopedije izpeljati ves postopek (povabilo, zbiranje ponudb, podpis pogodb). V praksi tak sistem ni smotrno, ker zahteva dolgotrajne postopke, kar pa za knjižnice oz. uporabnike ni sprejemljivo.

Ponudniki nam običajno pripravijo za tovrstno gradivo ponudbe z dodatnim popustom na založnikovo ceno, ki pa so časovno omejene. Če bi želeli zadostiti zakonu, bi morali izpeljati postopek zbiranja ponudb (pridobiti vsaj še eno ponudbo), opraviti izbiro dobavitelja in za eno samo knjigo podpisati pogodbo (sic!) in to v času, ko velja omenjeni popust pri ponudniku. Kljub temu smo tudi v letu 2002, opravili nekaj nakupov s pogodbami, da smo lahko pridobili dražje monografsko gradivo. Nakup smo poskušali racionalizirati tako, da smo v posameznem nakupu združili več naslovov.

Rednejši sistem financiranja v letu 2002 in nekateri utečeni postopki so omogočili, da smo pred koncem tega leta opravili potrebne postopke pri naročanju tujih tiskanih serijskih publikacij, ter se s tem izognili prej opisanemu problemom z dobavo. Ponudniki so bili o izbiri obveščeni pred zaključkom leta 2002 in je dobava gradiva lahko stekla že v začetku leta. Tako smo v letu 2002 praktično opravili dva nakupa tujih tiskanih serijskih publikacij.

Podobno je bilo urejeno tudi z naročili in podaljšanjem pogodb za baze podatkov.

2.3 Leto 2003

Nakup tujih tiskanih serijskih publikacij in baz podatkov za leto 2003 je bil opravljen že v letu 2002, tako da smo imeli več dela z nakupom monografskega gradiva in izdajo naročilnic. Gradivo smo naročali z naročilnicami, ki smo jih izdajali v okviru posameznih vsebinskih sklopov⁵.

⁵ CTK kupuje monografsko gradivo za sedemnajst različnih vsebinskih sklopov ter poseben sklop standardov. Zneski posameznih sklopov so določeni v odstotnem deležu od celotne letne vsote, namenjene za nakup monografskega gradiva.

3 Javni razpis za nakup tujega tiskanega gradiva

Ker tudi nakup monografskega gradiva z naročilnicami zahteva precej časa in cenovnih primerjav ter utemeljitev, kot jih zahteva zakon⁶, smo poleg nakupa po utečenem načinu v tem letu iskali drugačne možnosti ter se pripravljali na izvedbo javnega razpisa za nakup vsega tujega tiskanega gradiva za leto 2004⁷. V zvezi s tem smo na Urad za javna naročila posredovali nekaj vprašanj. Temu je bilo namenjenih tudi nekaj sestankov s predstavniki urada.

V pripravi na izvedbo javnega razpisa za nakup tiskanega gradiva za leto 2004 je bilo potrebno izvesti nekaj postopkov, s katerimi se do sedaj še nismo srečevali, del pa nam je bil poznan že iz preteklih let.

Novosti:

- oblikovanje ustreznih podsklopov za monografsko gradivo⁸ (oblikovanih je bilo 15 podsklopov – po tujih založnikih monografskega gradiva, pri katerih smo opravili največ nakupa v preteklih dveh letih),
- priprava in izvedba postopkov za javni razpis, vključno z objavo v Uradnem listu⁹,
- prevod vse potrebne razpisne dokumentacije v angleščino in postavitev na domačo stran CTK,
- izvedba omejenega postopka v dveh fazah:
 1. faza – izbor in priznanje usposobljenosti dobaviteljem (ponudnikom)¹⁰,
 2. faza – izbor dobaviteljev po sklopih, podsklopih za leto 2004¹¹.

6 V praksi je potrebno preveriti cene za vse gradivo na naročilnici pri vsaj dveh ponudnikih – cene smo preverjali preko domačih strani ponudnikov - izbrati najugodnejšega ponudnika ter to izbiro tudi utemeljiti v programu javnih naročil, s pomočjo katerega pripravljamo in izdajamo naročilnice. V primeru, da nihče od ponudnikov ne nudi vsega gradiva iz seznama, smo pripravili več ločenih naročilnic, tako da smo gradivo naročili pri ponudnikih, ki so ga imeli v ponudbi.

7 Od celotne vsote za nakup tiskanega gradiva CTK porabi za nakup tujih tiskov preko 90% teh sredstev.

8 Podsklopi pri nakupu monografskega gradiva so bili do sedaj oblikovani po vsebini. Ker tak način ne bi omogočil kandidatom, da kandidirajo za vse gradivo, ki bo »mogoče« v naslednjem letu nabavljeno pri njih v okviru posameznega podsklopa. Zato smo podsklope oblikovali glede na založnika, ker je bolj realno pričakovati, da se ponudnik dogovori z založnikom za posredovanje vsega njegovega gradiva ne glede na naslove. Ker zakon omogoča, da ocenimo približno vrednost posameznega sklopa oz. podsklopa, smo to opravili glede na vrednost nakupa gradiva pri posameznem založniku v preteklih dveh letih ter na osnovi prejetih sredstev v letu 2003. Bistveno pri oceni vrednosti posameznega sklopa je, da končni znesek, porabljen za nakup v naslednjem letu v okviru posameznega podsklopa (založnika), ne sme presežati zneska, določenega s pogodbo.

9 Gl. objavo v UL RS, št. 57-59, str. 3387.

10 Za obdobje naslednjih treh let (2004-2006).

11 V naslednjih letih (za dobavo 2005, 2006) se ponovi le 2. faza, kjer lahko za dobavitelje kandidirajo vsi kandidati, ki jim je bila priznana usposobljenost v 1. fazi. V 2. fazi je pogoj za izbor le najugodnejša cena.

Tudi nakup tujih tiskanih periodičnih publikacij je bil predmet javnega razpisa, sklope pa smo oblikovali podobno kot v preteklem letu.

Na razpis se je odzvalo šest ponudnikov (štirje tuji in dva domača). V prvi fazi so dobavili zahtevano dokumentacijo ter nato po priznanju usposobljenosti v drugi fazi kandidirali za dobavo. Kandidati so lahko kandidirali za dobavo posameznih sklopov, podsklopov ali vsega gradiva.

Prvi pogoj pri izboru za dobavo tujih periodičnih publikacij je bila ponudba vsaj 95% gradiva s seznama naslovov, ki so bili posredovani kandidatom. Le tisti, ki so zadostili tej zahtevi, so prišli v nadaljnji izbor, kjer je bilo merilo najnižja cena. Tako smo dobili dva dobavitelja za dva podsklopa.

Pri tujih monografskih publikacijah so morali kandidati ponuditi višino faktorja glede na cene iz ponudbe založnikov, ki so bili razvrščeni v podsklope. Faktor (F) je bil izračunan na osnovi: cena založnika v katalogu = 1. Faktor v ponudbi za posamezen podsklop (založbo) je bil tako izražen $F >$ ali $=$ ali $< 1^{12}$. Na tej osnovi so bili izbrani dobavitelji za posamezne sklope.

V nadaljevanju postopka so bile z izbranimi dobavitelji podpisane pogodbe v okvirnih predvidenih zneskih za izbrane sklope oz. podsklope za dobavo v letu 2004.

Kot je bilo že zapisano, bo za nabavo v naslednjih dveh letih potrebno ponoviti le 2. fazo, tj. izbrati cenovno najugodnejšega ponudnika med vsemi, ki jim je bila priznana usposobljenost.

3.1 Problematika

Vseh drobnih problemov, na katere smo naleteli med izvajanjem postopkov, ne bi naštevali, pač pa bomo omenili le nekatere. Že v začetku so bili omenjeni razgovori in prošnje za izdajo mnenj Uradu za javna naročila. Razgovori in mnenja so se dotikala oblikovanja sklopov, optimalnega obdobja naročanja, načina določanja najnižje cene (faktorjev), sukcesivne nabave (monografije), izbire postopka, kadar nastopi nujnost in nepredvidljivost dogodkov (zakasnitve nakazila sredstev s stran financerja), nakup elektronskega gradiva (baze podatkov, e-revije) ter problemi ob ekskluzivnih dobaviteljih (ni alternativne ponudbe).

12 Primer $F = 0,9$ za podsklop (založnika Springer) pomeni, da bo izbrani ponudnik dobavljal gradivo z 10% popustom.

Zaradi posebnosti pri nakupu elektronskega gradiva smo se odločili, da gradivo te vrste ne bo predmet javnega razpisa, kar smo utemeljili v posebnih dokumentih o vodenju postopkov za posamezen nakup. Podatkovne baze in e-revije še naprej kupujemo po postopku s pogajanjem ter podpisom ustrezne pogodbe.

V nadaljevanju postopka je največ problemov zlasti tujim ponudnikom povzročila zahteva po izdaji bančne garancije. Ker so bili tuji ponudniki iz različnih držav (Avstrije, Nemčije in Velike Britanije), je vsakdo skušal problem z bančno garancijo reševati v okviru bančnih predpisov svoje države. Trudili smo se za poenotenje pogojev za vse kandidate. Ker je šlo pri bančnih garancijah za večja sredstva, je bilo negodovanje ponudnikov razumljivo.

Nekateri tuji dobavitelji so z nami sodelovali že v preteklosti, ko smo izvedli nekaj pogodbenih naročil z enofaznim postopkom. Kljub temu je bilo potrebno veliko razlag in prepričevanj, da so sprejeli nekatere naše, za njih pogosto nerazumljive, postopke.

Seveda je potrebno poudariti tudi obilico dela v zvezi s prevodom vse dokumentacije v angleščino, ki je bila preko naše domače strani dostopna tudi kandidatom iz tujine. Tudi o tej obliki dostopnosti ter upravičenosti obveščanja potencialnih kandidatov nanjo, so potekali razgovori z Uradom za javna naročila.

3.2 Ocenjeni prihranki

3.2.1 Tuje monografske publikacije

Za nakup tujih monografskih publikacij v letu 2004 je bilo predvidenih 44 milijonov SIT¹³. Vsa ta sredstva so bila razdeljena na podsklope, oblikovane po založnikih. Skupni znesek najugodnejših ponudb za sklope pa je po opravljeni izbiri najugodnejših ponudnikov znašal 39,35 milijonov SIT¹⁴. Tak znesek smo izračunali na osnovi dobljenih ponudb s faktorji (F), ki je bil že opisan.

Pri pričakovanem prihranku je potrebno upoštevati izhodišče, kot da smo do sedaj plačevali gradivo po osnovni kataloški ceni, kar pa je težko verjeti, saj smo večino gradiva iz seznama založb do sedaj kupovali pri istih dobaviteljih, ki so bili izbrani v procesu razpisa in so po njihovih izjavah tudi do sedaj že nudili določen popust.

13 Skupna vrednost 44 milijonov SIT je postavljena glede na vsa sredstva, ki smo jih za nakup tega gradiva prejeli v letu 2003, zmanjšana za delež, namenjen za nakup standardov ter domačih monografskih publikacij.

14 Pričakovani prihranek je torej 4,65 milijon SIT (oz. 10,57% od skupne vsote).

3.2.2 Tuje tiskane serijske publikacije

Nakup tujih tiskanih serijskih publikacij je bil oblikovan v dveh podsklopih po založnikih – severnoameriški, evropski in drugi tuji založniki. Pri primerjavi najvišje in najnižje popolne ponudbe za posamezni podsklop je ta razlika znašala 6,09% za podsklop severnoameriških založnikov in 5,23% za podsklop evropskih in drugih tujih založnikov.

V primerjavi prihrankov po sklopih monografskih in serijskih publikacij je torej večji prihranek pri monografskih publikacijah, seveda če ne upoštevamo že omenjenega dosedanjega popusta.

4 Končne ugotovitve

Pozitivno:

- izbrani ponudnik se zavezuje, da bo dobavljal gradivo po določenih cenah (F), kar pomeni, da ni več potrebno redno preverjanje in primerjava cen pri različnih ponudnikih (prihranek časa),
- dvofazni postopek omogoča izbiro potencialnih dobaviteljev za daljše obdobje, posledično pa nato le vsakoletno ponavljanje II. faze razpisa med njimi, kar skrajša in zniža vsakoletne stroške razpisa,
- sistem omogoča enostavno zamenjavo dobavitelja, če ugotovimo, da se ne drži s pogodbo dogovorjenih cen (faktorja),
- nakup knjižničnega gradiva je možno izvajati v skladu z ZJN-1.

Negativno:

- veliko stroškov in časovna obremenitev kadra s pripravo in izvedbo razpisa,
- nenehno spreminjanje načina naročanja in nakupa slabo vpliva na naš odnos z dobavitelji, katerih ponudba in ugodnosti so velikokrat povezane s stalnostjo nabav gradiva pri istem dobavitelju,
- težko je oblikovati razpis za nakup vsega gradiva tako, da bi zajel vso raznovrstnost gradiva (tiskanega, elektronskega) ter omogočil, da se na razpis prijavi čim več ponudnikov,
- problemi pri obveščanju tujih dobaviteljev in seznanjanje s pogoji razpisa.

5 Zaključek

Ob zaključku naj dodamo, da se zavedamo, da vsi izvedeni postopki morda niso najboljše. Glede na posebnosti nabave knjižničnega gradiva ter zahteve ZJN-1 upamo, da smo izvedli razpis ter pripravili vse za nabavo gradiva v največji meri prilagojeno obema zahtevama – ažurnosti nakupa ter potrebam zakona. Glede na priprave sprememb ZJN-1, ki jim bomo izpostavljeni ob vstopu Slovenije v EU pa upamo, da bo zakon bolj življenjski tudi za nabavo knjižničnega gradiva.

Velika pridobitev, predvsem pri nakupu monografskega gradiva, v prihodnje bo v tem, da za gradivo v okviru posameznega podsklopa, ki ima izbranega ponudnika, ne bo več potrebno preverjati cen pri najmanj dveh ponudnikih. Za izbrano gradivo bomo enostavno pripravili naročilnico in jo poslali izbranemu dobavitelju upoštevajoč popust, ki je bil ponujen in dogovorjen s pogodbo.

Z dvofaznim postopkom smo se za obdobje treh let izognili ponovnemu iskanju možnih dobaviteljev in dolgim postopkom. Morda bi koga motilo, da tak način naročnika za naslednja tri leta veže le na te dobavitelje, ki lahko potem izkoriščajo svoj »priviligiran« položaj. Klavzula v pogodbi, podpisani s posameznim dobaviteljem, naročnika odvezuje nabave gradiva pri njem, če se ugotovi odstopanja od prej omenjenega faktorja oz. če se ugotovi, da je dražji od razmer na tržišču.

Naj za konec izrazimo upanje, da bo vse zapisano našlo še kakšnega pogumnega posnemovalca, saj je najtrši del ledu že prebit.

Zahvala

Na koncu sem dolžan zahvalo svojim sodelavkam, predvsem pa Maji Vihar, ki je z večkratnim pregledom tega sestavka, ter s svojimi predlogi in pripombami pripomogla k njegovi večji razumljivosti.

Citirani viri

1. Zakon o javnih naročilih. (2000). *Uradni list RS, let. 10, št. 39, str. 4617-4640.*

Matjaz Eržen je zaposlen v Centralni tehniški knjižnici Univerze v Ljubljani kot vodja Oddelka za pridobivanje in obdelavo gradiva.

Naslov: Trg republike 3, 1000 Ljubljana

Naslov elektronske pošte: matjaz.erzen@ctk.uni-lj.si